

Čís. 4956.

Bezvýsledné vybízení československého občana ke vstupu do S. A. strany NSDAP, určených svou povahou také k uskutečnění jejich cílů proti územní integritě Československé republiky použitím násilí, zakládá, dále-li se k posílení této akce, zločin podle § 9 tr. zák. a § 2 al 1 zák. na ochr. rep.

(Rozh. ze dne 21. března 1934, Zm I 1098/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 14. listopadu 1933, jímž byl Walter F., byv obžalován pro zločin přípravy úkladů o republiku podle § 2 zákona na ochr. rep., uznán vinným toliko přečinem podle § 17 čís. 1 téhož zákona, zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným, že v roce 1933 Bedřicha Sch-a vyzýval, povzbuzoval a svésti chtěl ke vstupu do SA. oddílů v Německu a takto ke spolčení se k úkladům o republiku, směřujícím k tomu, by předsevzat byl pokus násilím přivtělití část území republiky k německé říši, při čemž působení to zůstalo bez výsledku, čímž spáchal zločin nedokonaného svádění ke zločinu přípravy úkladů podle § 9 tr. zák. a § 2 al. 1 zák. na ochr. rep.

Důvody:

Na Waltera F-a byla podána obžaloba pro zločin podle § 2 al. 1—4 zákona na ochranu republiky; rozsudkem prvního soudu byl uznán vinným jediné přečinem podle § 17 čís. 1 al. 2 zákona na ochranu republiky, že »se stýkal s říšskoněmeckou národně socialistickou stranou dělnickou, tudíž s tajnou organizací, zúčastnil se její činnosti a podporoval ji v jejích podvratných snahách«. Zmateční stížnost státního zastupitelství však odůvodněně vytýká rozsudku tomu vadnost ve směru zmatečnosti podle § 281 čís. 10 tr. ř., neboť to, co rozsudek skutkově zjistil o pachatelově inkriminované činnosti, padá při správném výkladu zákona pod přísnější trestní ustanovení.

Nalézací soud bere za prokázáno, že obžalovaný jednak přímo, jednak prostřednictvím Aurelie S-ové opětne radil Bedřichu S-ovi ml., aby šel do Německa a ucházel se tam o přijetí do SA., sám že sympatisoval s hnutím Hitlerovým, že je informován o organizaci a programu NSDAP a zná také onu část programu, podle níž má býti usilováno o zřízení všenněmecké jednotné třetí říše a za připojení všech Němců v zahraničí, že věděl, že vojensky organizované ochranné oddíly této strany mají propagovati a po případě uskutečniti program strany.

Již opětovně bylo vysloveno v rozhodnutích nejvyššího soudu, že přičlenění se k SA. v Německu k uvedenému cíli strany naplňuje veškeré zákonné znaky zločinu podle § 2 al. 1 zákona na ochranu republiky, přípravy úkladů spolčením se k úkladům o republiku ve směru ohrožení územní integrity státu (§ 1 al. 3 zák. na ochr. rep.), ježto pojem přípravy úkladů ve smyslu tohoto předpisu zákona nevyžaduje bezprostředního uskutečňování samotného úkladného podniku. Uvedené

programatické snahy, usilující o územní změny a posunutí státních hranic, uskutečnitelné v daných poměrech jedině cestou násilí, k jehož provedení jsou právě určeny SA. oddíly, nemohou býti právě pro tento znak násilí, pojatý do předpisu § 1 zák. na ochr. rep., kvalifikovány jen za podvratné hnutí státu nepřátelské ve smyslu § 17 zák. na ochr. rep., když ohrožují násilnými prostředky přímo územní celistvost státu (§ 1 al. 3 zák.).

Bylo-li uskutečnění vstupu do SA., k němuž obžalovaný Bedřicha S-a vyzýval, povzbuzoval a hleděl svěsti, u tohoto právně posouditi alespoň po objektivní stránce za zločin spolčení se k úkladům o republiku podle § 2 al. 1 zák. na ochr. rep., lze rozsudkem zjištěnou činnost obžalovaného, jež zůstala bez výsledku, právně kvalifikovati jen za zločin podle § 9 tr. zák. a § 2 al. 1 zák. na ochr. rep.; objektivní stránka je dána v tom, co bylo řečeno o povaze služby v SA. oddílech, subjektivní stránku viny obžalovaného F-a je pak vyvoditi ze zjištění nalézacího soudu, že obžalovaný znal program a cíle strany NSDAP. v Německu a úkoly jejich vojensky organisovaných oddílů, do nichž právě podle rady obžalovaného měl Bedřich S. vstoupiti a že s hnutím Hitlerovým sympatisoval. Ze hnutí tohoto však čelí snaha o připojení Němců mimo území říšskoněmecké bydlících proti územní integritě Čsl. republiky; jakmile obžalovaný, člověk inteligentní, znaje tento cíl strany a sympatizuje s ní, vyzýval československého občana ku vstupu do SA. oddílů této strany, určených svojí povahou též ku provedení tohoto cíle strany, nelze pochybovati o tom, že tak učinil proto, aby posílil akci, jež čelí proti územní integritě Čsl. republiky za použití násilí. Poněvadž svádění oné osoby nemělo výsledku, je dán v činu obžalovaného zločin ve smyslu § 9 tr. zák. a § 2 al. 1 zák. na ochr. rep. Že mu snad byla popudem k tomu nezaměstnanost sváděného, nemůže ho při uvážení významu osobních poměrů obžalovaného, pokud mají vztah ke hnutí NSDAP., zbaviti plné trestní zodpovědnosti dle cit. ustanovení.

Zmateční stížnost státního zastupitelství domáhá se odsuzujícího výroku ve směru obžaloby, tedy odsouzení přímo pro zločin podle § 2 al. 1, 2, 3 a 4 zák. na ochr. rep., dávajíc se svěsti vadnou právní formulací rozsudkovou, že »obžalovaný, jsa si vědom cílů NSDAP., vstoupil s ní ve styk, a tím, že Bedřichu S-ovi radil ke vstupu do SA., účastnil se její činnosti a podporoval ji v jejích podvratných snahách«. Leč rozsudek neobsahuje žádného zjištění v tom směru, které by dovolovalo usouditi přímo na styk obžalovaného s cizím činitelem neb cizí mocí »k úkladům o republiku« (§ 2 al. 2 zák.). Práví-li, že konal častěji cesty do Německa, zdržoval se tam delší dobu na návštěvách a má styky s národně-sociální německou stranou dělnickou, když ne bezprostřední, tedy aspoň prostředníkem, neuvádí nic, co by umožňovalo právní přezkoumání v tom směru, co je obsahem těchto styků, a zda jejich forma vůbec by dopouštěla úsudek, že se tak stalo objektivně i podle jeho úmyslu »k úkladům o republiku«. Pouhá rada a povzbuzování Bedřicha S-a ke vstupu do SA. není sama o sobě ještě přímým spolčením se s ním ani s kým jiným k úkladům o republiku, naplňujíc, jak již uvedeno, zákonné znaky jiného samostatného zločinu; není rovněž sbíráním branných nebo pomocných sil k úkladům o republiku, neboť výraz »sbírání« předpo-

kládá činnost, jež se vztahuje na více osob buď současně nebo postupně, a proto pojem ten není naplněn sváděním nebo svedením jediné osoby ke vstupu do branných nebo pomocných útvarů; opatřování prostředků ve smyslu § 2 al. 4 zák. na ochr. rep. pak má na mysli pouze materiál věcný či jinou pomoc na rozdíl od materiálu lidského, jehož získávání k úkladům o republiku stíhá samostatný předpis § 2 al. 3 zák.

Podle uvedených důvodů posoudil nalézací soud skutek obžalovaného nesprávným výkladem zákona jen za trestný čin sdružování státu nepřátelského ve smyslu § 17 čís. 1 al. 2 zák. na ochr. rep. Bylo proto vyhověti zmáteční stížnosti státního zastupitelství, zrušiti rozsudek jako zmátečný podle § 281 čís. 10 tr. ř., a byť i nebylo lze při uplatňované jen hmotněprávní zmátečnosti — číselně uváděná zmátečnost podle § 281 čís. 5 tr. ř. doličující odpor právního výroku se skutkovým zjištěním je v podstatě jen doličováním zmátečnosti čís. 10 — uznati na odsouzení ve smyslu obžaloby, bylo podle § 288 čís. 3 tr. ř. právně podřaditi skutkově zjištěnou činnost obžalovaného pod předpisy § 9 tr. zák. a § 2 al. 1 zák. na ochr. rep. a uznati ho vinným tímto zločinem.

Čís. 4957.

Právem, jehož poškození přichází v úvahu s hlediska §§ 197, 199 d) tr. zák., nemůže býti právo veřejných úřadů vydávati veřejné listiny; toto právo je chráněno ustanovením § 320 f) tr. zák.

Vylákání zápůjčky je způsobením škody po rozumu §§ 197, 199 d) tr. zák. jen, věděl-li vypůjčitel od prvopočátku, že nebude s to zápůjčku zaplatiti, nebo měl-li od prvopočátku přímý úmysl zápůjčku nevrátiti.

I přestupek podle § 320 f) tr. zák. předpokládá úmysl padělatele (zfalšovatele) veřejné listiny, uvésti někoho listinou v omyl.

K otázce »vyřízení obžaloby« ve smyslu § 281 čís. 7 tr. ř.

(Rozh. ze dne 28. března 1934, Zm I 505/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmáteční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 25. dubna 1933, jímž byl obžalovaný podle čís. 2) § 259 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin podvodu podle §§ 197, 199 d), 200 tr. zák.

Důvody:

Pochybenou je výtká, že obžaloba není (konečným) rozsudkem úplně vyřízena a rozsudek je zatížen zmatkem čís. 7 § 281 tr. ř., protože nalézací soud v rozsudku 1. nezabýval se souzenými skutky, pokud bylo žalováno, že stát utrpěl škodu na svém právu důvěry ve veřejné listiny; 2. neuvažoval o souzených skutcích s podpůrného hlediska přestupku podle § 320 f) tr. zák.

Skutky obžalobou stíhanými bylo vylákání zápůjček na svědcích S-ovi, T-ovi a K-ovi obžalovaným padělanými listinami veřejnými a co do těchto skutků byl obžalovaný rozsudkem bez výhrady a bez omezení